

„Trupul omenesc este frumos doar în măsura în care oglindește sufletul...”

- Constantin Brâncuși

NATIUNEA

continuitate pentru neam și țară

Informație, opinie și atitudine publicistică

Serie Nouă
Anul XIV

Numărul 770
25 - 31 martie 2026

„Spărgătoarea” politicilor de mediu și reîn- toarcerea (unora) la vechile tehnologii energetice...

Cezar Adonis
Mihalache

„Sinergia” energetică a Europei de mâine va însemna, de fapt, o piață „comună” a Uniunii Europene în care fiecare stat membru se va raporta la propriile resurse energetice imediat disponibile... Nu neapărat resursele proprii... Dar nu va fi într-o formulă de „plan Marshall”, în care fiecărei țări (cel puțin, nu dintre cele „mari”!) să i se dicteze ce fel de resursă energetică să utilizeze, ci, printr-o adaptare a fiecărui stat. Pentru că vremurile în care Bruxelles -ul impunea politici stricte de aliniere energetică se apropie de final... Și nu va mai putea formula astfel de politici unice de producție energetică, și de tip de sursă utilizată, decât în măsura în care va putea asigura și resursele energetice necesare. Iar viitorul acestei postpolitici de mediu verde se scrie acum... Printr-o Germanie care, fără a avea vreun dezlegare de la Bruxelles, a revenit în forță la centralele pe cărbune, peste 34 la sută din energia produsă astăzi provenind din arderea cărbunelui. Iar Berlinul chiar nu va mai avea nevoie de vreun acord al Europei pentru ce arde pentru a-și asigura necesarul energetic... Și nici vreun alt stat, cel puțin nu unul suficient de asumat în propriile decizii! Mai ales după ce, oficial, Bruxelles -ul și-a recunoscut greșeala de a fi impus închiderea centralelor nucleare, lucru care a dus la gravul dezechilibru energetic de astăzi, la riscul (deja, la nivel de securitate energetică) de „blackout” în aproape oricare stat membru... Pentru că politicile de mediu ale UE sunt cele au pus o și mai mare presiune în zona de producție energetică a unora dintre state, nevoite să apeleze la resurse de care, până mai ieri, se puteau lipsi (gazele naturale), ba, chiar au creat o dependență energetică în țări ce se puteau baza pe o producție de energie certă și predictibilă (prin unitățile de ardere a cărbunelui și/sau centralele nucleare). Or, iminenta reorientare energetică a Europei (începută de Germania), accelerată acum și de faptul că Bruxelles -ul și-a recunoscut greșeala impunerii renunțării la energia nucleară, este doar începutul unei noi „sinergii”... Pentru că, între un acum al dependenței de gaze naturale și petrol până la acel moment în care centralele nucleare vor fi fost repornite în Europa, golul va trebui acoperit... Și nu se va

putea face asta pe seama unor minireactoare modulare (precum cele, nerealizate, de la Doicești), ce ar putea fi construite, în teorie, mai rapid (dar chiar și așa, într-un interval de timp mult prea mare față de urgențele energetice ale Europei) și a căror tehnologie nu pare a fi încă suficient de fezabilă, ci tot prin sistemele clasice, pe cărbune. Mai ales când gazele naturale și petrolul sunt tot mai greu de procurat, fie și cu oferte dinspre Statele Unite – care se folosesc de războiul din Iran inclusiv pentru a distruge orice alternativă la ceea ce vrea „unchiul Sam” să ofere controlat dinspre Venezuela, fie prin posibile revânzări dinspre Coreea de Sud, care, pe același fond al războiului din Iran și al blocării strâmtoării Ormuz, se pregătește să reia importurile din... Rusia. Iar Bruxelles -ul va găsi rapid o formulă care să „permită” revenirea la cărbune (probabil sub justificarea utilizării acestuia până la epuizarea resurselor imediat accesibile) fără să iasă cu fața prea șifonată de incompetențele comisarilor, consilierilor, consultanților ei... Căci, este evident că, având acum și exemplul spărgătoarei de politici de mediu, Germania, nici Franța, nici Spania, nici Italia nu vor aștepta până la repornirea/reconstrucția unor structuri nucleare pentru asigurarea energiei necesare. Toate vor reveni la vechile tehnologii... Iar faptul că Germania deja a făcut-o îi va mai da un avantaj competițional. De data aceasta ca furnizor imediat de „know how” și logistică de tehnologii (presupus) mai prietenoase cu mediul, în fapt, aceleași cazane și furnale, dar revopsite și cu un rând de filtre în plus, „tehnologie” pe care o va vinde statelor care și-au ras termocentralele la solicitările UE.

Și acum vom înțelege poate și motivul pentru care nu am fost lăsați să facem nici un pas concret în extinderea infrastructurii nucleare de la Cernavodă. Și pe care nici nu-l vom mai face prea curând... Dimpotrivă... Este posibil ca, fie și într-o Europă revenind masiv la energia electrică furnizată de centralele nucleare, noi să fim obligați să limităm inclusiv puterea generată la Cernavodă... Pentru că motivul războiului din Iran și intrarea noastră în zona de posibil risc, din cauza sprinului acordat Statelor Unite, includ, „suis-generis”, centrala în zona de risc activată din cauza tembelismului guvernărilor. În fond, nu sunt nici 60 de kilometri între

aceasta și baza de la Kogălniceanu... Iar povestea punerii bazei militare la dispoziție americanilor doar pentru capacitatea „defensivă” este doar vorbă de neicușor în vânt, căci, la o asemenea distanță de frontul din Iran, nu poate fi vorba de structuri defensive, ori, dacă ar fi așa, în momentul în care sunt transportate de aici, prin spațiul aerian, mii de kilometri spre zona de front, ele își transformă oricum statutul din defensiv în ofensiv. Chiar dacă vorbim doar de aeronave de realimentare în aer și poate radare aeropurtate.

Iar în vreme ce Europa se reconfigurează energetic spre resursele încă existente aici, și, în fond, de să importi la costuri astronomice resurse alternative, fie ele și mai „verzi” (dar oare cât de verzi mai sunt ele, per total, dacă adăugăm fie și doar poluarea generată de transportul lor maritim, cazul GNL -ului?!), când ai propriile surse de cărbune aici, totuși, noi vom continua ceea ce a impus Bruxelles -ul unor guvernări ordinari... Vom rade din temelii orice termocentrală... Apoi vom trece la acumulările de apă ale hidrocentralelor care ar putea completa deficitul energetic... Motivația va fi aceea a refacerii mediului prin înlăturarea a cât mai multe „limitări” (baraje) de pe cursul apelor... În același tembelism combinat cu trădarea... Și vom face toate acestea chiar dacă avem argumentul acționării imediate a Bruxelles -ului în fața Curții de Justiție a Europei (dar prin cine?...). Inclusiv pentru tragerea la răspundere a oficialilor UE care ne-au impus astfel de condiții (chiar și pentru ceea ce s-a șters din legile noastre, ca fapte condamnabile, pentru protejarea mârșavilor ce ne conduc!), pentru subminarea economiei naționale și periclitarea securității energetice a țării. Pentru că, orice decizie (precum dezafectarea și tăierea instalațiilor, dar și demolarea la propriu a construcțiilor) impusă dincolo de închiderea și conservarea centralelor reprezintă un act de agresiune și subminare. În care, nu doar Bruxelles -ul este părtaș, ci, prin voturile date, și neopunerea la astfel de măsuri în Parlamentul European, și statele membre UE, în primul rând acela care, mâine-poimâine, ne vor vinde „noua” tehnologie pentru construirea altor structuri energetice, în esență, tot clasice...

Îi va supraviețui Zelenski politic lui Trump?...

Cristi
Pantelimon

La începutul celui de-al doilea mandat al președintelui Trump, Volodimir Zelenski părea un paria politic și geopolitic, strivit între dorința SUA de a face pace cu Rusia și dorința Rusiei de a-l elimina pe cel care reprezenta, simbolic, rezistența Ucrainei în fața Moscovei. Astăzi, lucrurile par schimbate complet. Războiul împotriva Iranului declanșat de Donald Trump l-a adus pe președintele american în situația de a cere umil ajutorul Chinei și NATO (?) pentru a

debloca strâmtoarea Ormuz. Un Trump incoerent, care trimitea mesaje din ușa avionului despre cât de slab este Iranul militar, dar și cât de incapabilă este marina SUA să lupte cu această slăbiciune a Iranului în strâmtoarea respectivă! Aliații SUA stau și privesc de pe margine cum puterea militară americană se istovește în fața Iranului.

Efectul major al acestui război nu mai are deja legătură cu cel care l-a instigat pe Trump. Israelul va fi pe termen scurt mai puțin afectat de această aventură. SUA va plăti nota de consumație adevărată.

Lección pentru SUA este amară: nimeni nu mai vrea imperiul american renăscut (MAGA), toată lumea vrea ca puterea americană să-și vadă și să-și accepte limitele! Dar Volodimir Zelenski? În umbra războiului din Iran, Zelenski respiră. Dacă Ucraina va juca de aici înainte o carte prudentă la est și la vest, are șanse să iasă din confruntarea cu Rusia mai bine decât se așteaptă. Cineva, o mână invizibilă, l-a trimis pe Zelenski la București să facă un parteneriat cu România, țară

Europeană maleabilă, care va depozita gazele din Neptun Deep în rezervoarele ucrainene. Gazele respective sunt românești și europene (OMV). Așadar, Ucraina primește un ajutor din partea UE prin intermediul României. Mai mult, Ucraina poate deveni și ea utilă pentru UE, având în vedere acele capacități de stocare de care dispune. Un rol care nu-i strică Ucrainei în „familia europeană”. Dar Rusia? Mai are Rusia interes ca Zelenski să fie debarcat de urgență? Da și nu! Pentru Moscova, rămânerea lui Zelenski la putere este un motiv de întărire a spiritului combativ. O Ucraină denazificată

brusc și fără Zelenski în frunte ar dezangaja opinia publică rusă într-un moment în care războiul global nu e terminat, deși tendințele se simt.

Așadar, e posibil ca Moscova să nu aibă un interes real în a-l detrona pe Zelenski, cel puțin deocamdată. UE, nici ea. Ucraina va trebui să fie în continuare victimă! La limită, ne putem imagina că Moscova nu a avut nimic împotriva acestei vizite a lui Zelenski la București. Zelenski e baricada perfectă dincolo de care și Bruxelles-ul și Moscova își trimit semnale de amenințare, dar pot, la fel de bine, să croiască planuri de viitor... Între timp, Donald Trump se agită de unul singur și va avea de înfruntat valul intern de nemulțumire care va veni după înfrângerea strategică pe care China, Rusia și UE au aplicat-o deja SUA în Eurasia. Vom vedea...

De ce liderii UEropeni vor pleca în curând, în marș, la Moscova...

Gheorghe
Pipera

Există în portul Rotterdam stocuri de petrol. Doar că transporturile viitoare se răresc. Speculatorii cumpără sute de milioane de tone acum pentru a le vinde dublu peste două săptămâni, când barilul poate ajunge și la 200 de dolari (cel puțin așa a zis azi CNN, la emisiunea lui Fareed Zakaria). Contractele de hedging pe petrol nu se mai onorează, rezultând despăgubiri masive plătibile de către promitenții vânzători. De aici vor răsări și multe, foarte multe falimente. Toată această reșezare a fluxurilor de bani

are stocuri semnificative – e unul dintre cele mai mari centre de stocare din lume, cu terminale precum Maasvlakte Oil Terminal (MOT), care gestionează milioane de tone zilnic.

Totuși, transporturile viitoare se răresc, mai ales din cauza închiderii Strâmătorii Ormuz de către Iran, care blochează circa 20 la sută din fluxul global de petrol. Asta creează presiuni pe lanțurile de aprovizionare, cu nave blocate și re-rutări costisitoare. Statele membre ale UE suferă deja de criza energetică declanșată de erorile strategice din lupta cu clima și din „susținerea neabătută” a Ucrainei până la „victoria finală” contra

cirea și frica celorlalți. Panica a cuprins toată economia: ca să produci și să vinzi, îți trebuie materie primă și energie, la prețuri predictibile.

Marile lanțuri de aprovizionare se asigură de continuitatea afacerilor prin precontracte pe bunuri și plăți viitoare – futures, options, swaps, hedging. Producătorii vor să se asigure contra unor evoluții negative ale prețurilor. Doar că zilele acestea riscul este ca producătorii să concureze cu speculatorii, iar furnizorii să nu mai poată acoperi cererea. Se întâmplă deja cu petrolul și gazul din Norvegia și Algeria, pe care se bazează Spania, Franța, Germania și Marea Britanie:

marje sau din motiv de insolvență – ar putea rezulta despăgubiri uriașe și falimente în lanț, mai ales printre producători mici sau traderi expuși.

Bursele de mărfuri au semnalat deja riscuri de destabilizare, iar unii producători americani au blocat deja prețurile la niveluri înalte pentru perioada 2026-2027 (deci, piața carburanților riscă să fie blocată la prețuri mari cca. doi ani...). Asta ar putea rearanja fluxurile de bani, dar nu neapărat ca o „corecție” deliberată – mai degrabă, va fi un haos reactiv.

Scapă cine poate, la fel ca în 2020 (pandemie) sau 2022 (războiul din

omul simplu, de mici antreprenori, de statele sărace sau în curs de dezvoltare și de UE.

Șocul va fi resimțit inclusiv de România, care e condusă de niște prostocrați dispuși să pună ajutorul față de alții mereu pe primul loc, în dauna poporului român. De altfel, războiul din Iran, care se alătură războiului din Ucraina și celui din Gaza, va face curând trecerea la economia de război, atât de mult clamată de progresiști. Urmează: inflație globală, raționalizări energetice, rechiziții de bunuri, hrană și apă pe cartelă, circulație restrânsă sau interzisă și șocuri sociale similare cu cele din Rusia-Ucraina.

poate fi o corecție a sistemului petrodolarului și a economiei bazate pe credit. Dacă războiul din Iran nu se termină în trei-patru săptămâni, niciun efect de catharsis economic nu mai e posibil.

Totul devine economie de război, pe modelul Rusiei și al Ucrainei. Cum pare acest scenariu? Analistii de pe Wall Street avertizează deja că vine o criză energetică prelungită, cu impact pe burse și aur ca refugiu. În ansamblu, scenariul pare rezonabil ca avertisment – reflectă riscurile reale ale escaladării, cu speculații și instabilitate financiară. Dar nu e încă la nivelul catastrofic descris: prețurile nu au atins 200 USD, și există speranțe de deescaladare.

Portul Rotterdam, ca hub major european pentru petrol și produse rafinate,

Rusiei. Urmează o criză acută cauzată de războiul din Iran.

Statele mari ale UE, cu foame mare și resurse limitate pe petrol și gaze, sunt forțate deja să recurgă la mărinișia lui Trump și la mizericordia lui Putin. Pe termen scurt, stocurile actuale ar putea amortiza șocul, dar nu la infinit și deloc ieftin – rapoartele recente ale băncilor și asigurătorilor arată că prețurile la bunker fuel în Rotterdam au crescut din cauza acestei incertitudini.

Speculatorii sunt activi: prețurile petrolului au sărit la niveluri record, tocmai din cauza războiului început pe 28 februarie. Va exista mereu specia profitorului de război – printre altele, războaiele se declanșează și pentru că există îmbogățiri de război, care fac bani din nenoro-

capacitatea celor două țări de cu mult depășită. Iar GNL – ul din SUA e de cinci ori mai scump decât gazul din Rusia, Algeria și Norvegia și, deocamdată, vine cam pe sponci, dat fiind că SUA are alte priorități acum, altele decât siguranța energetică a UE.

Ideea de a cumpăra acum sute de milioane de tone pentru a vinde „dublu” peste două săptămâni este cinic de realistă, dar și riscantă – prețurile sunt fluctuante, iar furnizorii, incerti. Volatilitatea extremă a dus la hedging masiv, dar și la avertismente că intervenții guvernamentale (cum ar fi vânzări de futures de către SUA pentru a calma prețurile) ar putea crea „dezastre biblice” în piețe. Dacă pre-contractele pe bunuri și plăți viitoare nu se onorează – de exemplu, din cauza default-urilor pe

Ucraina). Certitudine: urmează o corecție severă a petrodolarului și a economiei bazate pe credit. SUA nu se mai poate baza pe aliații săi din Golf. În cel mai bizar mod posibil, bazele militare americane de acolo sunt golite de groaza atacurilor iraniene. Strâmtoarea Ormuz este la discreția rebelilor houthi, finanțați de regimul teocratic iranian.

O criză prelungită ar putea expune publicului, la vedere, toate vulnerabilitățile economiei bazate pe credit: inflație, dobânzi artificial umflate, dependența de resursele altora, acaparate în numele „civilizației”, dependența de forța de muncă ieftină, a altora, recesiune, șomaj. Din păcate, nu va fi o corecție cathartică, vindecătoare. Va fi un șoc dureros, cu pierderi de trilioane, suportate de

Cam astea se întâmplă în război. A, și apropo, eroii de tastatură nu se mai pot antrena pe Call of Duty sau Counterstrike. Curent și internet vor fi doar pe perioade scurte din zi, cât să acopere nevoi esențiale. Răsfățul e interzis în război. Dacă războiul trenează, scenariul ar putea deveni realitate, transformând totul într-o economie de supraviețuire.

România este poezia care nu se termină niciodată!

Zoe
Dantes

Există țări care impresionează prin forță. Altele prin bogăție. Unele prin disciplină, altele prin putere militară sau rigoare administrativă. România, însă, pare să fi fost alcătuită dintr-o altă substanță: o combinație de geniu tăcut, frumusețe melancolică, suferință istorică și o inexplicabilă capacitate de a merge mai departe. Dacă nu ar fi existat, lumea ar fi fost nevoită să o inventeze pentru a explica un cuvânt imposibil de tradus: „dorul”.

România nu este doar un teritoriu. Este o succesiune de revelații. Este

peste istorie. Este sunetul viorii lui George Enescu, ecoul baladei lui Ciprian Porumbescu și vibrația horelor care adună sufletele în cerc, unde timpul nu se măsoară în ceasuri, ci în bătăi de inimă. România este poezia care nu se termină niciodată.

Este universul metafizic din Luceafărul și melancolia adâncă din versurile lui Eminescu, unde „plopii fără soț” devin simboluri ale singurătății cosmice. Dar această țară nu a fost clădită doar din lumină. A trecut prin dictatură, prin tăceri forțate și prin cenușii apăsător al regimului comunist. A învățat să supraviețuiască în frig și în frică, să vorbească în

românești, identitatea nu se negociază ideologic. Ea se trăiește cu fiecare bătaie de clopot care străbate văzduhul și transformă vremelnicia în eternitate. Este țara unde pruncii sunt botezați în credința creștină de preoți simpli, unde biserica rămâne adăpost de suflet, iar duminica nu este doar zi liberă, ci zi de legătură cu Cerul. Unde bătrânele satelor, adevărate „regimente tăcute”, umplu bisericile și rostesc rugăciuni pentru neam, pentru cei plecați și pentru cei care încă nu s-au născut. Ele nu apar în statistici, dar țin aprinsă o lumină nevăzută.

În contrast cu valurile ideologice moderne și

Brâncuși și nici cântecele Mariei Tănase care tăie și acum durerea ca o lamă. România trebuia inventată pentru ca lumea să înțeleagă că fragilitatea poate fi forță, că răbdarea poate fi rezistență și că tăcerea poate spune mai mult decât discursurile. România nu este doar o întâmplare a istoriei și nici un desen trasat pe hărțile puterilor vremelnice. Ea este o taină care respiră prin oameni simpli, prin lacrimi nerostite și prin iubiri care nu se pot explica. România este locul unde cerul coboară în suflet fără să ceară permisiune. A fost zdrobită de imperii, trădată de vremuri, rădăcită prin ideologii și împovărată de pro-

duct.

România trebuia inventată pentru ca lumea să nu uite că sufletul unui popor nu poate fi cucerit. Că identitatea nu se negociază. Că rădăcinile nevăzute țin mai puternic decât zidurile văzute.

Și poate că destinul acestui neam stă ascuns într-o făgăduință rostită demult, care nu aparține doar Scripturii, ci fiecărui popor care știe să renască, așa cum spune Biblia în Psalmul 102: „Înnoi-se-vor ca ale vulturului tinerețile tale”. Pentru că România nu îmbătrânește niciodată. Ea se ridică. Din fiecare rană. Din fiecare exil. Din fiecare umilință. Se ridică prin cei care pleacă și o poartă în

locul unde Petru Poenaru a pus bazele stiloului modern, unde Henri Coandă a deschis drumul aviației cu reacție și unde Nicolae Paulescu a contribuit decisiv la descoperirea insulinei. Substanța care a salvat milioane de vieți. O țară care a oferit lumii minți strălucite fără să-și strige meritele. Dar România nu înseamnă doar laboratoare și brevete. Înseamnă gustul tradiției păstrat în Brânza de Sibiu, aroma vinurilor domnești din vremea lui Vodă Ștefan și culorile vii ale sufletului popular care răzdesc din crucile sculptate ale Cimitirul Vesel și strigătul Mocăniței.

Este albastrul imposibil de reprodus al frescelor de la Mănăstirea Voroneț, o nuanță care pare coborâtă direct din Cer

șoaptă și să spere în tăcere. Iar după prăbușirea zidurilor, nu ura a rămas moștenirea principală, ci dorința de libertate.

Din afară, România pare adesea un paradox: o țară bogată în resurse și cultură, dar din care milioane de oameni au plecat în căutarea unei vieți mai bune. Un stat privit uneori ca un experiment social, prins între crize politice, neîncredere publică și dezamăgiri repetate.

Și totuși, în profunzime, România funcționează după alte legi decât cele politice. Aici, de secole, comunități de etnii și credințe diferite au conviețuit firesc, nu pentru că așa au decis strategiile vremelnice, ci pentru că viața de zi cu zi i-a învățat respectul reciproc. În satele

cu disputele culturale ale lumii grăbite, România profundă nu trăiește în lozinci, ci în ritualuri, în pomeniri, în colinde și în mesele de sărbătoare unde generațiile stau împreună.

România nu este doar un stat. Este o stare de spirit. Este locul unde trecutul nu moare și viitorul nu se grăbește. O țară care a dăruit lumii nu doar invenții și artiști, ci o formă aparte de sensibilitate. Fără România, poate că lumea ar fi fost mai eficientă, dar cu siguranță ar fi fost mai săracă sufletește. Pentru că fără ea nu ar fi existat dorul. Nu ar fi existat melancolia care îndulcește suferința. Nu ar fi existat frumusețea care se naște din imperfecțiune.

Nu ar fi existat Pasărea Măiastră a lui

priile greșeli. Și totuși, de fiecare dată, s-a ridicat. Nu prin forță, nu prin cuceriri, nu prin mândrie. Doar prin răbdare, prin credință și prin puterea tăcută a oamenilor care nu renunță la rostul lor.

Pentru că România nu trăiește prin zgomotul istoriei mari, ci prin respirația istoriei mici: o lumânare aprinsă pentru cei plecați, un copil însemnat cu semnul crucii, o rugăciune șoptită într-o biserică de sat, o mamă care își învață pruncul să rostească Tatăl nostru. Și poate că menirea ei nu a fost niciodată să domine lumea, ci să o învețe ceva mai greu: cum să rămâi om când vremurile te dezumanizează. Cum să păstrezi lumina când istoria se întunecă. Cum să ierți când ai fost rănit. Cum să sperii când totul pare pier-

dor. Se ridică prin cei care rămân și o țin în rugăciune. Se ridică prin cei care încă mai cred că un neam nu se măsoară în statistici, ci în inimă. Iar dacă va veni vreodată clipa în care vom uita cine suntem, nu istoria ne va trezi. Ne va trezi dorul. Pentru că dorul este felul în care Dumnezeu ne amintește că aparținem. Și atunci vom înțelege: România nu este un loc pe hartă. Este o cruce de lumină între cer și pământ. Este un legământ. Iar legămintele adevărate nu se șterg. Niciodată!

Nu fiți vremelnici pentru că sunteți eterni!

Dacă acest guvern ar fi avut acțiuni „listate” la vreo bursă, ar fi fost un caz flagrant de manipulare a pieței...

Cezar Adonis
Mihalache

A prețurilor, dar, mai ales, a încrederii consumatorilor... Dar, așa, rămâne doar încă un abuz guvernamental... Care va servi aceluiași prădător de putere ce își scotează uzurfructul deciziilor luate pe seama noastră în propriul beneficiu... Acum, prin decizia de a păstra, în interdicția ordonanței vizând (non)exportul combustibililor, două excepții majore, prin care guvernul va crea practic un soi de concordat asupra principalilor furnizori de combustibili interni... Un concordat, dar nu „preventiv” (nici măcar!), ci executiv, care trece dincolo de o alocare, la fel de abuzivă, a unor „acțiuni de aur” în cadrul marilor companii din România... Pentru că textele de lege erau deja acolo, fiind așteptat doar momentul oportun... Inclusiv sub formula cazuistici de (bi)război: de creștere diformă și necorelată strict cu evoluțiile internaționale a prețului petrolului, apoi a exploziei cangrenare a prețurilor pieței interne a combustibililor (dar și a celorlalte piețe comerciale, agrare și industriale, ale țării, prin costurile rostogolite și umflate artificial, chiar exponențial, în orice produs și serviciu).

Suntem în fața unei acțiuni subversiv-guvernamentale de încălecare a marilor companii, iar controale recente ale Fiscului și Protecției Consumatorilor la benzinării, pentru a verifica dacă nu au crescut cumva, individual (șarlatani și speculanți, domnule!), prețurile la combustibili (chiar dacă este o piață liberă, unde protecția consumatorilor poate verifica, eventual, calitatea combustibililor și a sandvișurilor, nu prețurile) doar au pregătit această acțiune abuziv-guvernamentală de a stabili limite, direcții, derogări și „dezlegări” guvernamentale ale loturilor de combustibili pentru export. Acționându-se prin același braț punitiv-reactiv al ANAF (chiar dacă orice încercare de a forța limitarea liberei oscilații a prețurilor ar putea duce la penurie, apoi raționalizare), dar și pe seama existenței în hârțogăraia de manageriere a țării, adoptate și „sertizate” în trepte bine decise, a unor prevederi ce pot duce oricând, la solicitarea guvernului prin ministerul de finanțe, la transformarea datoriiilor companiilor la buget în acțiuni ale statului la aceste societăți. Iar acoperirea dată acum de creșterea prețurilor combustibililor, dar nu atât pe piața autohtonă (căci, altminteri, nu ar mai exista

cadru juridic de livrare a combustibililor noștri, aflați sub risc de penurie, către binomul Ucraina-Moldova), ci, în fapt, pentru piața noastră, este folosită de guvernanti pentru a hașura anumite zone de acțiune în domeniul combustibililor și a-și asigura „portitele” propriilor opțiuni...

De altfel, formula executivului de acțiune pe piața combustibililor este atât de hidoasă încât, dacă am fi vorbit despre listarea guvernului la vreo bursă, am fi fost în fața unui caz grav de manipulare voită a pieței, a încrederii consumatorilor, a prețurilor, a acțiunilor... Cu urmările penale firești... Pentru că este o formă continuată de subminare a economiei României... Dar guvernării știu că nu vor răspunde pentru dezastrul lăsat în urmă... Pentru o Românie aproape zdrobită; economic, social, educațional, motivațional – ca speranță pentru ziua de mâine... Cum nu au răspuns nici pentru acțiunile anterioare, și cele de acum, în derulare, de distrugere a industriei, a comerțului, a piețelor de desfacere (și export), a nișelor de salvagardare economică a micilor producători, a agriculturii, prin tălpile puse pe grumazul fermierilor (prin boicotarea subvențiilor europene de drept și neaplicarea de re-

duceri a accizelor din prețul combustibililor achiziționați)...

Un abuz guvernamental (practic în formă continuată) săvârșit, pe de o parte, prin neaplicarea interdicției exportului de combustibili și către binomul (deja!) Ucraina-Moldova, nefiind prevăzută nici măcar o limitare a cantităților exportate către acestea la dimensiunea actuală (iar Kievul și a Chișinăul vor putea chiar re-exporta, la rândul lor, din ceea ce primesc de la noi la prețuri preferențiale!) și, pe de altă parte, prin „dezlegări” directe, decise unilateral de către Executiv, către oricare alt stat european... Spre „piețe”, de asemenea predictibil a reexporta ceea ce vor primi de la noi prin „derogările” guvernamentale... Inclusiv prin manipularea, în fracția de sort a combustibililor, a procentului de biocombustibili (din rapiță) și care, în loc să mai sprijine fermierii noștri, va fi achiziționată de la alții... Or, acea fracție obligatorie în totalul combustibililor reprezenta un sprijin pentru fermieri noștri ca piață sigură de desfacere a uleiului de rapiță...

Și trebuie să adăugăm la toate acestea și decizia, deloc de ignorat pentru piața noastră de combustibili, a Bruxelles -ului,

care s-a „sucit” din nou în domeniul politicii energetice a UE... Pentru a treia oară chiar!... Prima dată, prin închiderea ochilor în fața deschiderii masive a centralelor pe cărbune în Germania (în paralel cu obligarea noastră de a smulge și cărămida de pe cărămidă a vechilor centrale), apoi, prin reînțoarcerea către soluția energiei nucleare (care va favoriza doar „elita” Europei), iar acum, prin ștergerea din calendarul infailibil până mai ieri a datei de la care trebuia eliminat definitiv petrolul rusesc din consumul Europei... O amânare până la o dată neanunțată... Poate chiar dincolo de „calendele grecești”... Și nu întâmplător... Poate, nu cu Grecia prim exportator de petrol către statele UE (nu la început!), dar cel puțin cu alte două beneficiare ale acestei revizuirii de ultim („dava”) ceas al UE: Slovacia și Ungaria... Poate și Ucraina, al cărei atu, prin controlul unor segmente de oleoducte, ar putea „întoarce” guvernele de la Budapesta și Bratislava din decizia lor „drastică” (dar suntem în politică, ba, chiar în cea sinergic-energetică, nu?!) de blocare a miliardelor cerșite Europenei...

„Liber la comentarii, dar faptele sunt sfinte”...

Petru
Jipa

Părinții fondatori ai publicației „The Guardian” începeau fiecare ediție cu acest slogan. Aveau dreptate, oricât am peria cuvintele pentru a induce o interpretare subiectivă, faptele sunt sfinte. Și ce văd eu: după o pandemie care ne-a schimbat viața (în unele cazuri și moartea) am ajuns să vorbim doar despre război și neliniște socială. După alegeri libere am ajuns la alegeri cu tâlc și după cum văd eu, noile ministere se gândesc la „bărbăția” întrebărilor.

Există un tunet liniștit care nu crăpă niciodată cerul, dar zguduie temeliiile caracterului: tunetul acțiunii. Trăim într-o epocă a comentariului, a derulării, a glisării și a vorbirii, unde opiniile înfloresc precum florile sălbatice primăvara: abundente, colorate și adesea fără rădăcini. Dar sub solul fertil al cuvintelor se află ceva mai vechi, mai sever, mai sacru: greutatea

neîmpodobită, fără scuze a „faptelor”...faptelor.

„Liber la comentarii, dar faptele sunt sfinte”. Nu un slogan, ci un legământ. Cuvintele sunt dansatorii agili, fac piruete pe ecrane, sar în dezbateri, dispar cu o atingere.

Costă puțin și promit mult: dreptate, schimbare, solidaritate. Totuși, rămân, prin natura lor, provizorii, supuse revizuirii, retragerii, reinterpretării. Un comentariu poate fi șters; un comentariu pe o pagină de socializare poate fi anulat; un argument poate fi abandonat la mijlocul propoziției. Dar o faptă? O faptă este o piatră aruncată în apă liniștită, valurile nu cer permisiunea. Este irevocabil. Poartă gravitatea alegerii întruchipate: mâna care ridică, ușa care se deschide, tăcerea care păstrează spațiul, adevărul rostos atunci când nimeni nu ascultă. Faptele nu imploră atenție, ele „insistă” asupra consecințelor. Nu sunt spectacole; sunt promisiuni ținute, sau încălcate, în teatrul liniștit al vieții de zi cu zi. Această sacralitate a

acțiunii nu se naște din grandoare, ci din fidelitate. Gândiți-vă la mama care se trezește înainte de zori, nu pentru a posta pe internet despre sacrificiu, ci pentru a încălzi laptele, a repara șosete, a șopti curaj în urechile mici. Gândiți-vă la elevul care rămâne după ore, nu pentru a descrie momentul, ci pentru a pune încă o întrebare, pentru a înțelege ceea ce îi scapă. Gândiți-vă la bătrânul care plantează un copac sub a cărui umbră nu va sta niciodată, nu pentru aplauze, ci ca un legământ cu timpul.

Acestea nu sunt miracole; sunt „gramatică morală”, sintaxa nerostită prin care integritatea este scrisă în lume. Unde comentariul numește rana, fapta o îngrijește. Unde retorica cartografiază muntele, acțiunea începe urcușul, pas cu pas (parcă această frază a devenit irelevantă de când...), respirație cu respirație, fără fanfară. Și totuși, am inversat ordinea. Confundăm harta cu teritoriul, recenzia cu masa, „hashtagul” cu recolta.

Rețelele de socializare au transformat conștiința în comentariu, empatia în „emoji”, dreptatea în judecată rostită în 280 de caractere, apoi parcursă. Dar sfințenia nu rezidă în volumul vocilor noastre, rezidă în stabilitatea mâinilor noastre. Un sfânt nu se măsoară după cât de elocvent denunță suferința, ci după cât de blând o leagănă. Un erou nu este încoronat pentru discursurile pe care le ține, ci pentru poverile pe care le poartă fără a fi difuzate. Așadar, să lăsăm bibliotecile de comentarii să stea... să fie vaste, vitale și vigilențe.

Dar să nu confundăm niciodată arhiva cu altarul. Căci altarul este locul unde pâinea este frântă, nu analizată; unde mâinile sunt spălate, nu fotografiate; unde dragostea este trăită, nu este apreciată, nu este împărtășită, nu este citată: „făcută”.

În cele din urmă, istoria nu își amintește de cele mai puternice voci ale unei epoci, își amintește de

cei tăcuți care au construit, au vindecat, au rezistat și au iubit „fără să aștepte consens”.

Faptele lor nu au fost sfinte pentru că erau perfecte, ci pentru că erau „adevărate”, tandre și tenace. Și în această tenacitate, în acea fidelitate neclintită față de ceea ce este corect, nu față de ceea ce este la modă, nu față de ceea ce este sigur, nu față de ceea ce se vede, stă sfințenia liniștită, de nezdruncinat a actului. Nu ca monument, ci ca mișcare. Nu ca afirmație, ci ca sămânță. Plantată. Udată. Așteptând, nu aplauze ci ca lumina lentă și sigură a sensului să răsăre. „Liber la comentarii, dar faptele sunt sfinte”. Are sau nu are diplomă de licență un X. dar a semnat tratate care ne pot distruge ca națiune. Merge el pe lângă un covor roșu, dar este înconjurat de „alterne interne și externe” care atunci când deschid gura vedem veninul.

Dar să fie pace!